

AZ ESZKATOLÓGIA NÉHÁNY KÉRDÉSE

A Hittani Kongregáció nyilatkozata 1979. máj. 17.

A bevezetés szerint ezt a rövid nyilatkozatot azért bocsátották ki, mert agasztó a hívők bizonytalansága, zavara a „végső dolgokat“ illetően. A kongregáció tehát – anélkül, hogy a teológiai kutatást korlátozná – emlékezetbe kívánja idézni a hit tanításának lényeges pontjait, mindenekelőtt az egyes keresztyény halála és az általános feltámadás közötti „közbenső állapotra“ vonatkozólag.

Az Egyház hisz a halottaknak a teljes emberre kiterjedő feltámadásában. Az egyén halála és az általános feltámadás közötti szakaszban az emberi „én“ megmaradását (bár egyelőre szerves kiegészítője, a testi mivolt nélkül) az a szellemi, öntudattal és akaratral ellátott elem biztosítja, amelyet az Egyház „léleknek“ nevez. E kifejezés elvetésére nincs semmi helytálló ok. Az Egyház várja az Úr dicsőséges visszatérését. Ez az esemény lényegileg különbözik az egyes embernek a halál utáni állapotától, tehát nem következik be minden ember számára a halál órájában. Igaz, Mária esetében a testi megdicsőülés közvetlenül földi vándorútjának végéhez fűződött. Ez azonban az ő kiváltsága. Személyében mintegy előlegezi azt a megdicsőülést, amely az idők végén minden választott osztályrésze lesz.

Az Egyház hisz a pokolban is, ami az Isten színelátásából való végleges kizárást jelenti, az örök büntetést, amely a súlyos bűnben élő és bűnét meg nem bánó ember egész lényét éri. – A kárhozottak büntetésétől teljességgel különbözik a tisztítótűz: az üdvösség jelöltjeinek az a tisztulása, amely előtte járhat Isten színelátására való eljutásuknak.

Azok a képek, amelyeket a Szentírás a felsorolt valóságok érzékeltetésére használ, mindig tiszteletet érdemelnek, de voltaképpen értelmüket és jelentésüket kell keresnünk. El kell kerülni a „végső dolgokról“ szóló keresztyény tanítás olyan előadását, amely pusztán gyerekes vagy önkényes elképzelésekre támaszkodik. Az ilyesmi gyakran hitbeli nehézségeket okoz. (Pl.: vasvillás, szarvas ördögök stb.)

Sem a Szentírás, sem a teológusok nem adnak nekünk elég világosságot a halál utáni élet beható megismerésére. De mindenképpen ragaszkodnunk kell mint keresztyényeknek két lényeges ponthoz: Egyrészt hinnünk kell, hogy folytonosság van Krisztusban élt földi kegyelmi életünk és a halál utáni továbbélésünk között: a keresztyény szeretetnek életünkben megvalósított foka megfelel Krisztus dicsőségében való részesedésünknek a jövő élet során. – Másrészt viszont meg kell gondolnunk azt is, hogy helyzetünk az örök élet küszöbén alapvetően megváltozik: a hit homályában leélt életre következik Isten színe látásának teljes fényessége, a tökéletes közösség Krisztussal.

Franz Dander